

Lech Mróz

prof. dr hab. Lech Mróz

profesor emerytowany

Przydatne linki

[Publikacje w PBN](#) [1]

Kontakt

l.mroz@uw.edu.pl

[Obszary zainteresowa?](#)

relacje międzyetniczne, tożsamość etniczna, badania nad społecznościami Romów w Polsce i w Europie, badania na pograniczu polsko-białorusko-litewsko-ukraińskim

[Doświadczenie badawcze i dydaktyczne](#)

1964 magister etnologii; Uniwersytet Warszawski, Katedra Etnografii, tematyka pracy związana z Cyganami (Romami)

1980 doktor nauk humanistycznych; Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, tematyka: proces przechodzenia od życia koczowniczego do osiadłego i kulturowo-społeczne konsekwencje zjawiska, na przykładzie Cyganów i kilku wybranych społeczności pasterskich oraz koczujących rzemieślników z Azji

1992 doktor habilitowany; Uniwersytet Warszawski, Wydział Historyczny, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej; rozprawa: Geneza Cyganów i ich kultury będąca rezultatem wieloletnich prac terenowych i studiów biblioteczno-archiwalnych

Na skróty

- [Dziury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

2002 profesor; Uniwersytet Warszawski, Wydział Historyczny, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej; specjalność – problematyka etniczna (relacje interetniczne, uprzedzenia i stereotypy, tożsamość etniczna, współczesne zjawiska narodotwórcze, szczególnie w krajach byłego ZSRR)

Publikacje

Książki

- 2008 Exploring home, neighbouring and distant cultures, Wydawnictwo DiG, koedycjent Komitet Nauk Etnologicznych PAN, Warszawa (współredaktor Aleksander Posern-Zieliński)
- 2007 Od Cyganów do Romów - z Indii do Unii Europejskiej, Wydawnictwo DiG, Warszawa (podręcznik)
- 2006 red. Raport z badań zrealizowanych w ramach projektu, Stowarzyszenie Romów w Polsce, EFS, EQUAL, r. 2006 (Książka)
- 2006a Program badań nad sytuacją Romów i aktywnością zawodową, w: Raport z badań zrealizowanych w ramach projektu, str. 7-11, Stowarzyszenie Romów w Polsce, EFS, EQUAL, (Artykuł)
- 2006b Społeczne i kulturowe konteksty, w: Raport z badań zrealizowanych w ramach projektu, str. 12-22, Stowarzyszenie Romów w Polsce, EFS, EQUAL, r. 2006 (Artykuł)
- 2006c Zbiór pytań, w: Raport z badań zrealizowanych w ramach projektu, str. 33-36, Stowarzyszenie Romów w Polsce, EFS, EQUAL, r. 2006 (Artykuł) - współautorstwo Agnieszka Kowarska
- 2005 red., Regiony, granie, rubieże, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW i Wydawnictwo DiG, współredaktorzy Hanna Zowczak, [Katarzyna Waszczyńska](#) [2]

Wybrane rozdziały w książkach i artykuły

- 2010 Cyganie-Romowie w: Pod wspólnym niebem. Narody dawnej Rzeczypospolitej, str. 161-179, Wydawnictwo: Muzeum Historii Polski i Bellona S.A.
- 2010 Pamięć przedzielną rzek w: Na pograniczu 'nowej Europy'. Polsko-ukraińskie sąsiedztwo, str. 65-96, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW i Wydawnictwo DiG, seria Studia Ethnologica.
- 2010 Katalog dzieł nienapisanych w: Wcielenia Jerzego Ficowskiego według recenzji, szkiców i rozmów z lat 1956-2007, str. 537-548, Wydawnictwo Pogranicze.
- 2010 Symbole tożsamości narodowej jako towar turystyczny: Materiały Międzynarodowego naukowego seminarium Girskej turizm w Ukraini ta rozwój turystyki w Karpatach i Jewroregioni (Jaremcze, 19-20 września 2008 r), str. 45-45, Ministerstwo Kultury i Turystyki Ukrainy.
- 2009 Tuchalarzy-Caatani dzisiaj. Dialog kultur czy rewitalizacja tożsamości w: Dialog na pograniczach kultur i cywilizacji, str. 167-186, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- 2008 Kształtowanie tuchalarskiej grupy etnicznej w Mongolii, [w:] Pasterze reniferów mongolskiej tajgi, str. 22-63, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW i Wydawnictwo DiG.
- 2008 Między tradycją a współczesną polityką. Rozterki liderów romskich [w:] Tożsamość kulturowa Romów w procesach globalizacji, red. Tadeusz Paleczny, Joanna Talewicz-Kwiatkowska, Kraków r., Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, s. 43-58.
- 2006 Cyganie - Filistyni - Romowie. Studium dystansu etnicznego [w:] Tradycje kultury Północnego Mazowsza, str. 117-149, Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztor.
- 2005 Przygotowanie numeru monograficznego NARODOZNAWCZI ZOSZYTY Nr 3-4 r. na temat Cyganów (w tym autorstwo 6 artykułów)
- 2005 Cyganie - Romowie. Zapomniane obrazy, Wydawnictwo DiG, [Lech Mróz](#) [3] (Opracowujący), Janusz Helfer (Fotograf)
- 2005 Wiat coraz bardziej zapomniany, w: Cyganie - Romowie. Zapomniane obrazy, str. 9-12, Wydawnictwo DiG
- 2005 Etnografia, etnologia, antropologia kulturowa w Uniwersytecie Warszawskim od 1935 roku do dziś? NAUKA POLSKA - JEJ POTRZEBY ORGANIZACJA I ROZWÓJ Tom XIV (XXXIX), str. 77-111 współautorstwo - [Zofia Sokolewicz](#) [4]
- 2005 View of nature in Poland, w: Nature-views 40 countries in the World. Wisdom of Where it Lives with Nature, str. 316-327, Youth Friendship Association in Japan Institute of Field Culture Research

Publikacje w periodykach obcych

- "Journal of the Gypsy Lore Society" (Wielka Brytania),
- „Etudes Tsiganes” (Francja),
- „Lacio Drom” (Włochy),
- „Roma” (Indie),
- „Kultura” (Serbia),
- „Narodoznawczy Zoszyty” (Ukraina),
- „Etnograficzeskoje Obozrenije” (Rosja).

[Projekty badawcze](#)

Fundusze europejskie

– IRG - Marie Curie International Reintegration Grant

Informacje o grantcie

Grant z funduszy Unii Europejskiej, 7 Program Ramowy

Rodzaj grantu: Ludzie: Działania Marie Curie: Marie Curie, Międzynarodowe Granty Reintegracyjne – IRG (Marie Curie International Reintegration Grants-IRG)

Nr projektu: 256475

Akronim: GETWA

Pełna nazwa projektu (tytuł): Gender Equality Through Women's Agency in State Socialist Poland and Georgia

Kierownik grantu: prof. dr hab. [Lech Mróz](#) [3], IEiAK

Wykonawca: dr Magdalena Grabowska

Czas trwania projektu: lipiec 2010 – sierpień 2013

Celem projektu jest reintegracja pracowników naukowych- prowadzących badania, zdobywających stopnie naukowe w krajach nie będących członkami Unii Europejskiej- z instytucjami naukowymi w krajach członkowskich. „Gender Equality Through Women's Agency in State Socialist Poland and Georgia” jest projektem porównawczym, którego celem jest analiza kwestii równości płci w Polsce i w Gruzji, począwszy od okresu socjalizmu, poprzez okres transformacji, do współczesności.

Program EQUAL - środki na realizację projektu pochodzą z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Numer projektu: A0567d3. Działanie nr 2, Temat A: Ułatwianie wchodzenia i powrotu na rynek pracy osobom mającym trudności z integracją lub reintegracją na rynku pracy, celem promowania rynku pracy otwartego dla wszystkich

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju: Romowie na rynku pracy

Publikacja pod redakcją prof. Lecha Mroza "Raport końcowy z badań realizowanych w ramach projektu EQUAL - Partnerstwo na rzecz rozwoju; "Romowie na rynku pracy", Oświęcim 2006

Granty krajowe

Granty badawcze Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego – według daty rozpoczęcia

2009 grant własny prof. dr. hab. Lecha Mroza Dzieje Cyganów-Romów w Polsce. Od schyłku XVIII wieku do czasów osiedlenia (do połowy lat 60-tych XX wieku) (N N108 100137) – realizowany

2009 grant promotorski "Romskość" a płęć. Wzory kobiecości i męskości u Romów z grup Polska Roma, Lowara i Keđeradasza (N N109 316637) - kierownik grantu prof. dr hab. [Lech Mróz](#) [3], wykonawca mgr Marta Godlewska-Goska – realizowany

2008 grant promotorski Nidzica / Neidenburg: wrastanie w przestrzeń. Krajobraz kulturowy miasta mazurskiego w latach 1945-2008 (Nr N N109 217635) kierownik grantu prof. dr hab. Lech Jacek Mróz, wykonawca mgr Barbara Borkowska – realizowany

2008 grant promotorski Od autobiografii do historii - konstruowanie pamięci indywidualnej i zbiorowej żydów mieszkających na Dolnym Śląsku po II wojnie światowej (Nr N N109 215635); kierownik: prof. dr hab. Lech Jacek Mróz; wykonawca mgr Kamila Dąbrowska – realizowany

2006- 2010 wykonawca grantu Ukraina - pamięć, tożsamość, podmiotowość (1H01H 011 30) kierownik grantu dr hab. H. [Magdalena Zowczak](#) [5]

Na skróty

- [Dyżury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

Publikacje:

2010 Pami?? przedzielona rzek? w: Na pograniczu 'nowej Europy'. Polsko-ukrai?skie s?siedztwo, str. 65-96, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW i Wydawnictwo DiG, seria Studia Ethnologica.

Temat konferencji. „Antropologia pogranicza. Polsko-ukrai?skie s?siedztwo” (W ramach projektu grantowego „Ukraina – pami??, to?samo??, podmiotowo??” finansowanego przez MNiSzW Nr 1 H01H01130; 2006-2009)

Dr hab. H. [Magdalena Zowczak](#) [5], merytoryczna organizacja mi?dzynarodowej konferencji, kierownik grantu Gdzie: Sala im. Brudzi?skiego, Pa?ac Kazimierzowski, UW, 27-28 luty 2009

Tytu? referatu „Antropologia pogranicza – projekt i realizacja bada?”.

2006 grant promotorski To?samo?? w spo?eczno?ci wieloetnicznej. Studium relacji etnicznych w p?nocno-wschodniej Jakucji (1H01H 009 30) Kierownik grantu prof. dr hab. [Lech Mróz](#) [3], wykonawca mgr [Wojciech Lipi?ski](#) [6] – zrealizowany:

2009 - Obrona pracy doktorskiej – Wydzia? Historyczny UW

2010 wydanie publikacji przez dr. Wojciecha Lipi?skiego Ludzie tundry. To?samo?? i granice etniczne na p?nocy Syberii, Seria Studia Ethnologica, wyd. Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej i Wydawnictwo DiG, Warszawa 2010

2003-2006 - Jakucja 100 lat po Sieroszewskim. Etnograficzne studium kultury Jakutów i innych spo?eczno?ci rdzennych w Republice Sacha

2H01H 004 25

Kierownik: prof. [Lech Mróz](#) [3]

2006 - organizator mi?dzynarodowej sesji – Jakucja 100 lat po Sieroszewskim (Wst?pna prezentacja problematyki)

- w zwi?zku z realizacja grantu 2 H01H 004 25 [GR 1936] Tytu? referatu Konteksty identyfikacji etnicznej w dzisiejszej Jakucji - przewodniczenie sesjom

Granty wewn?trzne Uniwersytetu Warszawskiego – Fundusz Innowacji Dydaktycznych

Edycja 2007 – Multimedialne techniki opracowywania materia?ów etnograficznych - kierownik prof. dr hab. [Lech Mróz](#) [3], wykonawca mgr [Iwona Kaliszewska](#) [7], konsultacja - prof. Jerzy Tyszkiewicz (Instytut Informatyki Wydzia?u Matematyki Informatyki i Mechaniki UW)

Edycja 2006 – Komputerowe Wspomaganie Analizy Wywiadów Etnograficznych - kontynuacja projektu Internetowe Repozytorium Etnologicznych Materia?ów Badawczych - kierownik prof. dr [Lech Mróz](#) [3], wykonawca - mgr [Iwona Kaliszewska](#) [7], konsultacja - prof. Jerzy Tyszkiewicz (Instytut Informatyki Wydzia?u Matematyki Informatyki i Mechaniki UW)

Edycja 2005 – Internetowe Repozytorium Etnologicznych Materia?ów Badawczych - ?wiczenia - kierownik prof. dr [Lech Mróz](#) [3], wykonawca - mgr [Iwona Kaliszewska](#) [7], konsultacja - prof. Jerzy Tyszkiewicz (Instytut Informatyki Wydzia?u Matematyki Informatyki i Mechaniki UW)

Badania terenowe

2004-2005 Jakucja

od 2005 Ukraina realizacja umowy z Instytutem Narodoznawstwa Ukrai?skiej Akademii Nauk we Lwowie

2009 pogranicze polsko-ukrai?skie - relizacja grantu M. Zowczak

2009 Ukraina – Bojkowszczyzna – w ramach grantu M. Zowczak;

2009 wyjazd do Bhutanu – dokumentacja uroczysto?ci ceszu – zwi?zanych z imieniem Guru Rinpocze, który w VIII w. wprowadzi? do Bhutanu buddyzm tybeta?ski, 11-29 pa?dziernika

[Konferencje, seminaria, wyk?ady go?cinne](#)

Na skróty

- [Dy?ury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

2010 Studium Europy Wschodniej UW, Badania Wschodnie po 1989 roku, Warszawa 26-28 października, SEW UW

2010 Rzecz, obraz, niezwykłość. Pamięci Piotra Szackiego, Warszawa, Pokaz filmu „Garnki ze Studziannego lasu” współtwórcy K. Chojnacki, P. Szacki

2010 Uniwersytet Przykarpacki – Ivano-Frankinsk, Ukraina, Współpraca naukowa Mikuliczyn, Ukraina, Czerwiec 2010

2010 Instytut zataroslovenska Kultura, Skopje, Macedonia, 105 rocznica urodzin Józefa Obrębskiego Samokov, Macedonia Wrzesień 2010 Etniczność – granice i wyznaczniki (w badaniach Obrębskiego)

2010 Studium Europy Wschodniej UW, Konferencja Kaukazologiczna, Warszawa, Grudzień, SEW UW

2008 konferencja KNE I IAiE PAN i IEiAK UAM „Komunikacja i dialog kultur”, Białe Kąki, Poznań, 13-15 czerwca,

2008 sesja organizowana w Jaremczu przez Uniwersytet w Stanisławowie, Studium Europy Wsch. UW i Ambasada Polski w Kijowie – 19-20 września; referat: „Symbole narodowej tożsamości jako towar turystyczny”

2008 seminarium – Europa dialogu: Romowie. Panel: Na własne oczy – wyzwanie dialogu między kulturami. Poród 4 panelistów; wypowiedź „Czy można jeść dwiema językami. Współczesne dylematy wewnątrz kulturowe polskich Romów”. Seminarium Organizowane przez Komisja Europejska – Przedstawicielstwo w Polsce, dnia 26 listop. 2008 (por. publikacje)

2008 Konferencja poświęcona 75 rocznicy Wielkiego Głodu na Ukrainie w latach 1932-1933, 8 grudnia, Zamek Królewski, potem panel w Ambasadzie Ukrainy

2008 referat na Sympozjum: Dialog na pograniczach kultur i cywilizacji, organizowanym przez Instytut Studiów Regionalnych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków dnia 12 grudnia 2008 „Tuchalarzy-Caatani dzisiaj. Dialog kultur czy rewitalizacja tożsamości.”

Wykłady na Uniwersytetach:

- 2001, 2008 Sofia,
- 2001, 2002, 2005-2008 Lwów,
- 2000 Stanisławów,
- 2008 Tbilisi,
- 2008 Erewan.

Nagrody i stypendia

Nagroda Rektora UW za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne (do roku 1982) - dwukrotnie

Stypendium Rektora UW: 2000/2001, 2001/2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007

Nagroda „Kultury niezależnej”, przyznawana przez emigracyjną fundację z siedzibą w Uppsali, za prace badawcze i publikacje dotyczące mniejszości etnicznych i stosunków interetnicznych (1985)

Nagroda CLIO Wydziału Historycznego UW: Nagroda indywidualna I stopnia za książkę: Cyganie. Odmienność i nietolerancja, Warszawa PWN 1994 (współautor A. Mirga) - 1994

Nagroda CLIO Wydziału Historycznego UW I stopnia dla dr hab. Lecha Mroza za książkę: Dzieje Cyganów-Romów w Rzeczypospolitej XV-XVIII w, Warszawa DiG, 2001.

Wystawa nt. Cyganów - nagroda Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (wiosna 2000): wystawa zrealizowana w ramach Festiwalu Nauki Polskiej; [Lech Mróz](#) [3]: autor scenariusza i pomysłu kompozycji wystawy, autor tekstów; wystawę zaprezentowano w Muzeum Etnografii i Sztuki Zdobniczej Ukraińskiej Akademii Nauk we Lwowie;

Nagroda indywidualna Rektora UW dla dr hab. Lecha Mroza z okazji święta Uniwersytetu (2002)

Nagroda indywidualna I stopnia Rektora UW z dn. 19 listopada 2002 – dla prof. L. Mroza za książkę za książkę „Dzieje Cyganów-Romów w Rzeczypospolitej XV-XVIII w.”

Nagroda naukowa Wydziału I Nauk Społecznych PAN w dziedzinie historii kultury - 3 listopada 2003 za pracę /Dzieje Cyganów-Romów w Rzeczypospolitej XV-XVIII w. – prof. [Lech Mróz](#) [3]

Złoty Krzyż Zasługi (2005)

Nagroda Rektora UW (2006)

Medal „Zasługi dla Tolerancji” przyznany przez Ekumeniczną Fundację: „Tolerancja” (2006)

Nagroda J.M.Rektora UW dla prof. Lecha Mroza (2008)

Nagroda CLIO Wydziału Historycznego za pracę OD Cyganów do Romów - z Indii do Unii Europejskiej, Wydawnictwo DiG, 2007 (2008)

Na skróty

- [Dziury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

Członkostwo w organizacjach

Polska Akademia Nauk, Wydział PAN; Wydział I - Nauk Społecznych; Komitet Nauk Etnologicznych - Zastępca przewodniczącego

Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie członek rady muzealnej

Muzeum Wsi Radomskiej członek rady muzealnej

Popularyzacja

2008 Wacław Sieroszewski jako etnograf. Spotkanie w PENCLUBIE, 24 listopada, poświęcone Sieroszewskiemu, jego literackiej i etnograficznej działalności

2008 konsultacje i współpraca przy organizacji wystawy „Romowie. Stan duszy czy kultura równoległa”, w Bibliotece Uniwersyteckiej, październik

2008 Wystawa multimedialna Romowie - stan duszy czy kultura równoległa + 28.10-03.11.2008 w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie. Organizatorzy wystawy: Stowarzyszenie Romów w Polsce i Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW. Wystawę zorganizowano dzięki środkom unijnym w ramach Europejskiego Roku Równych Szans dla Wszystkich.

Inne

2005 - Przygotowanie obchodów jubileuszu 70 lat etnografii na UW (w tym wystawy i sesji naukowych), jubileuszu 50 lat pracy naukowej prof. Z. Sokolewicz i prof. M. Pokropka; przygotowanie wystawy poświęconej 70-leciu etnografii

2006 - organizator międzynarodowej sesji – Jakucja 100 lat po Sieroszewskim - w związku z realizacją grantu 2 H01H 004 25 [GR 1936], Redaktor naukowy serii Studia Ethnologica, Archiwum Etnologiczne, Członek zespołu redakcyjnego czasopisma Stowarzyszenia Romów w Polsce - Dialog-Pheniben

2005, 2008 - Uczestniczenie w oficjalnym wyjeździe delegacji UW do uniwersytetów w Gruzji (Tbilisi), Azerbejdżanu (Baku) i Armenii (Erewan) – przygotowanie zasad współpracy

2010 - przygotowanie Jubileuszu 75-lecia etnologii na UW

Funkcje organizacyjne

Vice-przewodniczący Komitetu Nauk Etnologicznych PAN

Członek Rady „Fundacji Polsko-Niemieckie Pojednanie”

Członek Rady Muzealnej Muzeum Azji i Pacyfiku – Warszawa,

Członek Rady Muzealnej Muzeum Wsi Radomskiej

Członek Rady Muzealnej Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie

Adres URL źródła: <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/lech-mroz>

Odniesienia

[1] [https://pbn.nauka.gov.pl/sedno-webapp/persons/3930552/Lech_Mróz](https://pbn.nauka.gov.pl/sedno-webapp/persons/3930552/Lech_Mr%C3%B3z)

[2] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/katarzyna-waszczynska>

[3] <https://etnologia.uw.edu.pl/en/instytut/ludzie/pracownicy/lech-mroz>

[4] <https://etnologia.uw.edu.pl/en/instytut/ludzie/pracownicy/zofia-sokolewicz>

[5] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-zowczak>

Na skróty

- [Dziury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

[6] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/wojciech-lipinski>

[7] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/iwona-kaliszewska>